

تحلیل و پهنه‌بندی آسیب پذیری مخاطرات طبیعی (سیل و زلزله) ژئومورفولوژیکی استان کرمانشاه

شهریار خالدي^۱، قاسم فرهنگند^{۲*}، افسانه علي بخشي^۳

۱. استاد گروه جغرافیای طبیعی، دانشکده علوم زمین، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

۲. دانشجوی دکتری آب و هواشناسی شهری، گروه جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشکده علوم زمین، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

۳. کارشناس ارشد، گروه جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۱۲/۲۶ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۴/۰۳

چکیده

یکی از موضوعاتی که بیش‌تر شهرهای جهان با آن دست به‌گriبان‌اند، حوادث طبیعی است که به‌طور ناگهانی روی می‌دهند و موجب وارد آمدن خسارت به انسان و محیط می‌شوند، به‌عنوان مخاطرات طبیعی شناخته می‌شوند. این مخاطرات به دلیل ماهیت نابهنگام بودن، در بیش‌تر موارد خسارت مالی و جانی بسیاری بر جای می‌گذارند. در بین مخاطرات طبیعی، زمین‌لرزه و زمین لغزش، از زمره‌ی ویران‌کننده‌ترین مخاطرات به‌شمار می‌آیند. این مخاطرات در جوامع شهری به دلیل تمرکز بیش‌تر جمعیت، دارای شدت و قدرت آسیب‌رسانی بیش‌تری هستند. بنابراین شناسایی مناطقی که دارای آسیب‌پذیری بیش‌تری از مخاطرات طبیعی هستند، می‌تواند در جهت برنامه‌ریزی برای مقابله با کاهش اثرات این حوادث مؤثر باشد. پژوهش حاضر با هدف پهنه‌بندی آسیب‌پذیری مخاطرات طبیعی زمین لغزش و زمین‌لرزه پرداخته است. پژوهش کاربردی و روش انجام آن توصیفی-تحلیلی است. آمار و اطلاعات مورد نیاز از طریق مطالعات کتابخانه‌ای و داده‌های سنجش از دور جمع‌آوری گردیده است. یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد که در پهنه‌بندی استان کرمانشاه نسبت به خطوط گسل و رودخانه‌ها، ارتفاع نسبتاً بالا و شیب زیاد، قسمت‌های مرکزی استان دارای زمینه‌ی سیل‌خیزی و آسیب‌پذیری در برابر مخاطرات طبیعی زلزله را دارند که از مهم‌ترین نقاط این محدوده، شهرستان کرمانشاه به‌عنوان مرکز استان است. روند مکان‌یابی و ایجاد شهرهای استان توجه به عواملی نظیر فاصله از خطوط گسل و نقاط زمین لغزش کمتر مدنظر قرار گرفته‌اند و همین امر باعث ایجاد ناامنی و آسیب‌پذیر بیش‌تر در صورت بروز حوادث طبیعی می‌شود.

کلید واژه‌ها: مخاطرات محیطی، ژئومورفولوژیکی زمین‌لرزه، سیلاب، استان کرمانشاه.

* نویسنده مسئول: farahmand.geo@gmail.com

ارجاع به این مقاله: خالدي، شهریار، فرهنگند، قاسم، علي بخشي، افسانه. (۱۴۰۰). تحلیل و پهنه‌بندی آسیب‌پذیری مخاطرات طبیعی (سیل و زلزله) ژئومورفولوژیکی استان کرمانشاه. فصلنامه مطالعات توسعه پایدار شهری و منطقه‌ای، ۲(۱)، ۱۷-۳۶.